

2011-02-11

Dnr 43-2010:2373

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn i Närkes Kils skola
i Örebro kommun

Rektorn vid Närkes Kils skola
och Örebro kommun

Tillsyn i Närkes Kils skola

Förskoleklass

Grundskola, årskurs 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Närkes Kils skola och Örebro Kommun skickat in, rektors verksamhetsredogörelse samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Under de senaste åren har den pedagogiska ledningen och styrningen av Närkes Kils skola varit bristfällig. Detta kan till viss del förklaras med att skolan haft många rektorsbyten. Arbetet med utvecklingen av skolans måluppfyllelse och värdegrund kräver långsiktighet och kontinuitet.

Alla elever når inte kunskapsmålen och skolans arbete med att systematiskt förbättra verksamheten för att nå högre måluppfyllelse har varit begränsat. Bland annat har uppföljningar och utvärderingar av skolans resultat saknats. Dessutom saknas i viss mån dokumentation om elevernas kunskapsutveckling. Det saknas idag uppdaterad och relevant dokumentation för skolans arbete med värdegrund och trygghet. Några av skolans tidigare rektorer har inte haft nödvändig kännedom om skolans verksamhet.

Skolan präglas av en lugn miljö som skapar trygghet och ger goda förutsättningar för lärande. Skolan har vidare ett gott system för att fånga upp elever som är i behov av särskilt stöd. Den nuvarande rektorn anger vid intervjun en stor vilja att lära känna skolans verksamhet och förbättra densamma. Skolinspektionen förutsätter därför att det systematiska utvecklingsarbetet på skolan intensifieras så att de brister som framkommer i detta beslut snarast åtgärdas.

Skolinspektionen har i tillsynen av Närkes Kils skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Trots vidtagna åtgärder ger inte skolan alla elever möjligheter att lägst nå målen att uppnå i ämnena svenska/svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen och 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolans elever får inte i tillräcklig omfattning undervisning av lärare med utbildning för den undervisning de bedriver (2 kap. 3 § skollagen).
- Skolans lärare utformar inte skriftliga omdömen i alla de ämnen eleverna ges undervisning i (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn inhämtar inte tillräckliga kunskaper om och följer inte upp lärarnas undervisning. Rektorn tar inte heller tillräckligt ansvar för att utvärdera skolans resultat regelbundet (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Skolans ordningsregler är inte utarbetade under medverkan av elever (6 kap. grundskoleförordningen).
- Skolan saknar aktuell plan mot kränkande behandling (14 a kap. 8 § skollagen).
- En person som inte är anställd på skolan används ibland för att ge särskilt stöd till elever som är i behov av sådant (4 kap 1§ skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektorn och Örebro kommun har ansvar för att Närkes Kils skolas brister åtgärdas. Redovisning över vidtagna åtgärder och påbörjat förbättringsarbete ska lämnas till Skolinspektionen. Av Skolinspektionens beslut rörande tillsynen av samtliga verksamheter i Örebro kommun (kommunbeslut) framgår när och på vilket sätt denna redovisning ska lämnas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Örebro kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Skolbeslut

Tillsyn i Närkes Kils skola

Örebro kommun

2011-02-11

4 (11)

Dnr 43-2010:2373

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Ingela Djurberg och Lena Stadler samt undervisningsråd Ewa Hallberg.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Mikael Ejerblom
Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av Närkes Kils skola
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Närkes Kils skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Örebro kommun under läsåret 2010/11. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Närkes Kils skola den 21 september 2010 och den 13 januari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (kommunbeslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister på det sätt som meddelas i kommunbeslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den **1 juli 2011**. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Närkes Kils skola, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades både den nuvarande och den förutvarande rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Närkes Kils skola

Tabell 1: Antal elever i Närkes Kils skola

Närkes Kils skola	Antal elever
Förskoleklass	15
Grundskola, årskurs 1–6	72

Källa: Närkes Kils skola 2010-02-03

Närkes Kils skola ligger på landsbygden någon mil norr om Örebro centralort.

Skolan omfattar förskoleklass och årskurs 1–6 samt skolbarnsomsorg och leds av en rektor. Inom skolans område finns också förskola. Skolan har en lokal styrelse enligt förordningen om försöksverksamhet med lokala styrelser inom grundskolan och den obligatoriska särskolan, SFS 1996:605.

Skolan har under de senaste åren haft många rektorsbyten. Den nuvarande rektorn tillträdde tjänsten samma vecka som denna tillsyn genomfördes. Detta innebär att skolan fick sin tredje rektor inom ett år.

Förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i kommunbeslutet.

Tillsynsprotokoll för Närkes Kils skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Trots vidtagna åtgärder ger inte skolan alla elever möjligheter att lägst nå målen att uppnå i ämnena svenska/svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen
Lpo, 94 2.2 Kunskaper

Motivering:

Skolan har sammanställt resultat för 2009 och 2010 i årskurs 3 i ämnena matematik och svenska/svenska som andraspråk. 2009 nådde 73 procent av eleverna målen i matematik och 91 procent i svenska/svenska som andraspråk. 2010 nådde 89 procent målen i matematik och 100 procent i svenska/svenska som andraspråk.

Skolan har sammanställt resultat för 2008, 2009 och 2010 i årskurs 5 i alla ämnen. Resultaten varierar mellan åren. 2008 var måluppfyllelsen 100 procent i alla ämnen. 2010 nådde endast 73 procent av eleverna målen i matematik och engelska och 82 procent i svenska/svenska som andraspråk. I de övriga ämnena når de flesta elever målen.

Det finns således elever som inte når målen. På grund av de små elevgrupperna har dock varje elevs resultat stor procentuell effekt på resultaten.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolans elever får inte i tillräcklig omfattning undervisning av lärare med utbildning för den undervisning de bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § skollagen

Motivering:

Eleverna i årskurs 5 och 6 får undervisning i de naturorienterande ämnena och i hem- och konsumentkunskap av lärare som inte har utbildning för detta. Detta trots att det finns lärare med sådan utbildning på skolan.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Skolans lärare utformar inte skriftliga omdömen i alla de ämnen eleverna ges undervisning i.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Eleverna i årskurs 3 och 6 ges inte skriftliga omdömen i ämnena bild och idrott och hälsa.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn inhämtar inte tillräckliga kunskaper om och följer inte upp lärarnas undervisning. Rektorn tar inte heller tillräckligt ansvar för att utvärdera skolans resultat regelbundet.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Vid intervjuer framkom att några av de tidigare rektorerna inte inhämtat kunskaper om lärarnas undervisning och inte heller följde upp densamma. Vidare framkom att skolan tidigare inte utvärderat resultatet på skolnivå.

Den nuvarande rektorn uttrycker i intervjun en stor vilja och ambition att inhämta kunskaper om och följa upp lärarnas undervisning. Han uttrycker också en stor vilja att följa upp skolans resultat som ett led i skolans utvecklingsarbete och ser stora möjligheter att nu, på ett helt annat sätt, följa både skolans resultat och de enskilda elevernas utveckling med hjälp av ett nytt system som skolan installerat under hösten.

Arbetet är ett viktigt led i skolans utvecklingsarbete och skolinspektionen förutsätter att den nuvarande rektorn tar ett ansvar för detta.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolans ordningsregler är inte utarbetade under medverkan av elever.

Författningsstöd:

6 kap. grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan utarbetade ordningsregler för tre år sedan. Det innebär att många av skolans nuvarande elever inte medverkat vid utarbetandet. Skolans ordningsregler är dock kända bland eleverna.

Bedömning:

Skolan saknar aktuell plan mot kränkande behandling.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Skolans nuvarande plan mot kränkande behandling är daterad 2007. Planen ska utformas årligen och lagen om den årliga planen förändrades dessutom under 2008. Planen är således alltför gammal och följer inte heller aktuell lagstiftning.

För arbetet med att upprätta en plan rekommenderas Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, 2009.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

En person som inte är anställd av skolan används ibland för att ge särskilt stöd till elever som är i behov av sådant.

Författningsstöd:

4 kap 1§ skollagen

Motivering:

I några av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen granskat framgår att en del elever som har svårigheter i skolan ges till betydande del särskilt stöd av en så kallad skol-

mormor. Detta är en person som är på skolan på frivillig basis. Visserligen har hon tidigare arbetat som lärare och har en lång erfarenhet av att ge elever särskilt stöd. Men då hon inte är anställd av skolan har skolan ingen möjlighet att styra över kvalitet och kvantitet av det särskilda stöd som ges i dessa fall och inte heller över planeringen och uppföljningen av det.